

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Рейн-Ваальський
університет
прикладних наук,
Німеччина

Університет
аграрних наук,
Швеція

Природничий
дослідницький
центр, Литва

Технологічний
університет Лулео,
Швеція

Харківський
національний
університет ім.
В.Н. Каразіна

КО «Харківський
зоопарк»

Миколаївський
національний
аграрний
університет

Інститут сільського
господарства
Карпатського регіону
НААНУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОТЕХНОЛОГІЇ, ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

16–17 квітня 2026 р.

ХАРКІВ
ДБТУ
2026

екологічна оцінка, оцінка впливу на довкілля, екологічний моніторинг, екологічне планування та розроблення місцевих програм охорони навколишнього природного середовища. Застосування зазначених механізмів дозволяє своєчасно виявляти потенційні екологічні ризики, оцінювати наслідки господарської діяльності та запобігати негативному впливу на довкілля.

Особливе значення в системі еколого-правового управління має діяльність органів місцевого самоврядування, які відіграють ключову роль у формуванні та реалізації екологічної політики на рівні територіальних громад. До їх повноважень належить розроблення і впровадження місцевих програм охорони довкілля, організація системи управління відходами, забезпечення екологічної безпеки населення, контроль за використанням природних ресурсів та підтримка екологічних ініціатив. Ефективність реалізації екологічної політики значною мірою залежить від рівня взаємодії між органами влади, науковими установами, громадськими організаціями та місцевим населенням.

Важливим елементом еколого-правового управління розвитком міських соціо-еколого-економічних систем є забезпечення участі громадськості у прийнятті екологічно значущих рішень. Залучення населення до процесів планування та управління сприяє підвищенню прозорості діяльності органів влади, формуванню екологічної свідомості та відповідальності громадян за стан довкілля. Громадська участь може реалізовуватися через проведення громадських слухань, екологічних консультацій, участь у розробленні стратегічних документів розвитку територій, а також через діяльність громадських екологічних організацій.

Таким чином, ефективне управління розвитком міських соціо-еколого-економічних систем потребує комплексного підходу, що поєднує екологічні, соціальні та економічні аспекти розвитку з дієвими правовими механізмами їх реалізації. Удосконалення еколого-правового регулювання, впровадження сучасних інструментів екологічного управління, підвищення ролі місцевого самоврядування та активна участь громадськості є важливими передумовами забезпечення сталого розвитку міських територій. Реалізація таких підходів сприятиме підвищенню якості життя населення, збереженню природних ресурсів та формуванню екологічно безпечного міського середовища в довгостроковій перспективі.

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТВОРЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ МІСЬКОГО КАДАСТРУ

І.Ю. Паламарчук¹, Д.С. Сопов²

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

¹здобувач вищої освіти, ²Ph.D., доцент

В умовах активного розвитку міст, зростання обсягів інформації та впровадження цифрових технологій у сферу публічного управління особливої актуальності набуває питання створення автоматизованих систем міського кадастру. Міський кадастр є складовою інформаційного забезпечення управління територіальним розвитком населених пунктів і слугує основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у галузях землекористування, містобудування, оподаткування, екології та інвестиційної діяльності. Важливою передумовою ефективного функціонування такої системи є наявність чіткого та узгодженого нормативного забезпечення.

Нормативне забезпечення створення автоматизованої системи міського кадастру охоплює сукупність законодавчих, підзаконних, нормативно-технічних та організаційно-методичних документів, які регулюють порядок формування, ведення та використання кадастрової інформації. Основу правового регулювання складають норми Конституції України [1], які визначають принципи права власності на землю та інші природні ресурси.

Важливе значення мають положення Земельного кодексу України [2], що регламентують земельні відносини, а також закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» [3], «Про регулювання містобудівної діяльності» [4], «Про Національну інфраструктуру геопросторових даних» [5], які визначають повноваження органів влади у сфері ведення кадастрів.

Значну роль у нормативному забезпеченні відіграють закони інформаційного спрямування, зокрема «Про інформацію» [6], «Про доступ до публічної інформації» [7], «Про захист персональних даних» [8]. Вони встановлюють правові засади роботи з інформаційними ресурсами, визначають порядок доступу до кадастрових даних та вимоги щодо захисту інформації. Оскільки автоматизована система міського кадастру передбачає використання сучасних геоінформаційних технологій, нормативні акти мають забезпечувати баланс між відкритістю даних і дотриманням вимог конфіденційності.

Важливим елементом нормативного забезпечення є підзаконні нормативно-правові акти, зокрема постанови Кабінету Міністрів України, накази профільних міністерств і відомств. Вони деталізують порядок створення та ведення кадастрів, визначають структуру інформаційних ресурсів, вимоги до форматів даних, класифікаторів, довідників та стандартів обміну інформацією. Особлива увага приділяється забезпеченню інтеграції міського кадастру з іншими державними інформаційними системами – державним земельним кадастром, містобудівним кадастром, реєстром речових прав на нерухоме майно.

Окремий напрям нормативного забезпечення стосується технічних стандартів і регламентів. Державні стандарти, галузеві норми та технічні вимоги визначають правила створення програмного забезпечення, використання геоінформаційних систем, забезпечення сумісності програмно-апаратних засобів. Це сприяє уніфікації кадастрових даних, підвищенню їх якості та достовірності, а також забезпечує можливість довгострокового зберігання і актуалізації інформації.

Не менш важливим аспектом нормативного забезпечення є регулювання організаційних і фінансових питань. Нормативні документи визначають повноваження органів місцевого самоврядування щодо створення та ведення автоматизованої системи міського кадастру, джерела фінансування, порядок взаємодії між різними структурними підрозділами. Крім того, вони встановлюють вимоги до професійної підготовки кадрів, відповідальних за наповнення та супровід кадастрової системи, що є важливою умовою її ефективного функціонування.

Таким чином, нормативне забезпечення створення автоматизованої системи міського кадастру є багаторівневим і комплексним процесом, який поєднує правові, організаційні, інформаційні та технічні аспекти. Його якість безпосередньо впливає на ефективність управління територіями та розвиток міської інфраструктури.

Нормативне забезпечення створення автоматизованої системи міського кадастру відіграє ключову роль у формуванні ефективної системи управління територіальними ресурсами міста. Чітке правове регулювання забезпечує законність збору та використання кадастрових даних, їх достовірність і захищеність. Узгодженість законодавчих і підзаконних актів сприяє інтеграції міського кадастру з іншими державними інформаційними системами та підвищує прозорість діяльності органів місцевого самоврядування. Подальше вдосконалення нормативної бази є необхідною умовою розвитку цифрових технологій у сфері містобудування та забезпечення сталого розвитку сучасних міст.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Земельний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>

4. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
5. Закон України «Про Національну інфраструктуру геопросторових даних». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>
6. Закон України «Про інформацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
7. Закон України «Про доступ до публічної інформації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
8. Закон України «Про захист персональних даних». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

БИОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ПРИ ПОЗАКОРЕНЕВОМУ ЗАСТОСУВАННІ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ

А.В. Алексєєв¹, О.О. Іжболдін²

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
кафедра рослинництва, Дніпро, Україна
¹аспірант, ²канд. с.-г. наук, доцент

Соняшник є однією з провідних олійних культур України, а в умовах Північного Степу рівень реалізації його продуктивного потенціалу значною мірою обмежується високими температурами, нестачею вологи та контрастністю погодних умов упродовж вегетації [1, 2]. Особливо чутливо культура реагує на посуху в періоди формування кошика, цвітіння та наливу насіння, коли зменшуються площа листової поверхні, показники структури врожаю, урожайність та олійність насіння [3, 4]. У зв'язку з цим важливого значення набувають агротехнічні заходи, здатні підтримувати функціонування асиміляційного апарату та підвищувати адаптивність рослин до стресових умов. Одним із таких прийомів є позакоренево застосування стимуляторів росту, ефективність яких залежить від генотипу гібриду та умов року [5, 6].

Мета дослідження – встановити вплив позакореневого застосування стимуляторів росту на біометричні показники, елементи структури врожаю, урожайність, вміст олії та умовний збір олії з 1 га у гібридів соняшнику різних груп стиглості в умовах Північного Степу України.

Польові дослідження проводили у 2023–2025 рр. на дослідному полі Дніпровського державного аграрно-економічного університету. Грунт дослідної ділянки – чорнозем звичайний малогумусний середньосуглинковий, попередник – пшениця озима. Загальний фон мінерального живлення становив N₂₄P₂₄K₂₄, добрива вносили навесні перед передпосівною культивуацією. У досліді вивчали шість гібридів соняшнику: БЕЛЬВЕДЕР і СУОМІ – ранньостиглі, ЕС ЕЛЕНІС і АЛЬКАНТАРА – середньоранні, НК КОНДІ і СИ АМАЗОНІЯ – середньостиглі. Варіанти позакореневої обробки включали контроль без застосування препаратів, Вимпел 2 у нормі 0,5 л/га, Авангард Гроу Аміно – 1,5 л/га та Авангард Гроу Гумат – 1,0 л/га. Обробку проводили у фазі 6–8 листків. Погодні умови років дослідження суттєво різнилися: 2023 рік був відносно сприятливим, 2024 рік – жарким і посушливим, 2025 рік – різко посушливим.

У середньому за 2023–2025 рр. встановлено, що позакоренево застосування стимуляторів росту позитивно впливало на вегетативний розвиток соняшнику. В усіх досліджуваних гібридів збільшувалися висота рослин, кількість зелених листків і площа листової поверхні порівняно з контролем. Найнижчі значення цих показників формувалися без застосування препаратів, а найвищі – за використання Авангард Гроу Гумат. У ранньостиглих гібридів БЕЛЬВЕДЕР і СУОМІ висота рослин зростала відповідно з 154 до